

інтересів, а також чи потрібно буде розширити умови застосування такої підстави іншими видами судових рішень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про забезпечення права на справедливий суд» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=53217.
2. Комаров В. Цивільний процес у глобальному контексті / В. Комаров // Право України. – 2011. – № 10. – С. 22–44.
3. Судова реформа в Україні: поточні результати та найближчі перспективи (інформаційно-аналітичний огляд) // Судова реформа в Україні: поточні результати та найближчі перспективи : Інформаційно-аналітичні матеріали до Фахової дискусії на тему «Судова реформа 2010 р.: чи наближає вона правосуддя в Україні до європейських норм і стандартів?» (4 квітня 2013 р.) / Центр Разумкова. – К., 2013. – С. 3–95.
4. Козюбра М. Система судів України та місце в ній Верховного Суду України: стан та перспективи реформування / М. Козюбра // Право України. – 2012. – № 11–12. – С. 15–28.
5. Попов О. І. Перегляд судових рішень у цивільних справах Верховним Судом України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / О. І. Попов. – Х., 2014. – 253 арк.
6. Уніфікація і диференціація процедур цивільного, господарського та адміністративного судочинства : [моногр.] / [Бичкова С. С., Бобрик В. І., Проценко В. В. та ін.] ; за заг. ред. В. І. Бобрика. – К. : НДІ приватного права і підприємництва ім. акад. Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2014. – 202 с.
7. Колішний В. Місце визначає роль / В. Колішний // Закон і Бізнес. – 21.04–27.04.2013. – № 16 (1106) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zib.com.ua/ua/print/15667-verhovnomu_sudu_poobicyali_dodati_procesualnih_povnovazhen.html.

Є.О. Близнюк,

студент Економіко-правового коледжу

Міжнародного гуманітарного університету

м. Одеса, Україна

Керівник: кандидат юридичних наук,

Я.О. Тицька

ЮРИДИЧНІ НАСЛІДКИ УКЛАДЕННЯ БРЕСТСЬКОЇ МИРНОЇ УГОДИ МІЖ УКРАЇНСЬКОЮ НАРОДНОЮ РЕСПУБЛІКОЮ ТА ЦЕНТРАЛЬНИМИ ДЕРЖАВАМИ ЧЕТВЕРНОГО СОЮЗУ

В умовах сучасного українського державотворення особливої актуальності набувають дослідження історичного досвіду розбудови української державності та визнання її рівноправним суб'єктом міжнародного права. З огляду на це дослідження подій, що відбувалися з 1917 по 1918 рр. становлять особливий інтерес для вітчизняних та зарубіжних дослідників.

Юридичні наслідки укладення Брестської мирної угоди та уведення на територію України військ держав Четверного союзу досліджено у працях П. П. Музиченка, І. Я. Терлюка, О. Л. Копиленка, А. В. Макаруча, М. С. Грушевського та ін. Це дослідження є спробою системного осмислення одного з найбільш спірних договорів в історії України.

Боротьба власного державотворення української держави проходила в надзвичайно складних умовах. Як орган державно-політичної репрезентації інтересів українського народу Центральна Рада була легітимована через скликання Всеукраїнського Національного Конгресу (квітень 1917 р.). У ньому взяли участь 1500 представників від усіх політичних партій, громадських організацій, товариств, преставників всіх соціальних верств з усіх губерній. Делегати Конгресу юридично визначили роль і функції Української Центральної Ради [1, с. 316].

Спочатку Українській Центральній Раді доводилося вести вперту боротьбу із місцевими органами Тимчасового уряду. Уже 20 листопада 1917 р. III Універсалом Центральна Рада проголосила утворення Української Народної Республіки у складі Російської Республіки

Проголошення Української Народної Республіки стало важливою подією в історії України, адже українці на весь світ задекларували бажання творити свою власну державу – Демократичну Республіку, із законодавчою та виконавчою владами та головними конституційними принципами. Окрім того, III Універсалом Центральна Рада чітко визначала територію Української Народної Республіки, до якої належали землі заселені в більшості українцями: Київщина, Поділля, Волинь, Чернігівщина, Полтавщина, Харківщина, Катеринославщина, Херсонщина, Таврія (без Криму) [2, с. 21–22].

Натомість більшовики, які не бажали миритися із незалежністю України від Росії, надіслали на адресу Центральної Ради 4 грудня 1917 р. «Маніфест до українського народу з ультимативними вимогами до Української Ради». У даному документі більшовики обвинувачували Українську Центральну Раду в тому, що, прикриваючись національними фразами, вона веде двозначну політику, яка давно вже виражається в невизнанні Радянської влади в Україні.

Досить справедливо зазначає О. М. Ратушна та І. М. Стасюк, що зміст Маніфесту дає підстави стверджувати, що він має суперечливий характер. У ньому, з одного боку, визнавалося право українського народу на власну державність та самовизначення, аж до відокремлення від Росії, а з іншого, – містилася низка ультимативних вимог, які фактично порушували основні суверенні права України [3, с. 98].

Проголошення IV Універсалом незалежності Української Народної Республіки дало Центральній Раді юридичне право представляти інтереси республіки на міжнародній арені. «Однині Українська Народна Республіка стає самостійною, ні від кого незалежною, вільною, суверенною державою українського народу. Зо всіма сусідніми державами, як то: Росією, Польщею, Австрією, Румунією, Туреччиною та іншими ми хочемо жити в злагоді й приязні, але ні одна з них не може втручатися в життя самостійної Української Республіки» [2, с. 36–44]. Проголошення IV Універсалу мало дійсно історичне значення – воно символізувало юридичне відновлення незалежності Української держави та остаточний розрив з Росією. Але, на жаль, цей важливий юридичний акт не врятував країну від більшовицької навали. Поразка українських студентів під Крутами відкрила шлях на Київ, який після п'ятиденних масованих артилерійських обстрілів, був захоплений більшовицькими військами 26 січня 1918 р.

У таких трагічних умовах керівництво Центральної Ради розгорнуло активну дипломатичну діяльність, спрямовану на збереження незалежності України. Будучи обмеженою у власному військовому потенціалі Центральна Рада була вимушена шукати собі надійного союзника, який зможе надати військову допомогу для захисту української території. Саме тому, 27 січня 1918 р. між Українською Народною Республікою та Німеччиною, Австро-Угорщиною, Туреччиною і Болгарією був підписаний Брестський мирний договір.

Брестський мирний договір складався із преамбули, десяти статей та кінцевої постанови. Згідно із укладеним договором: Українська Народна Республіка вийшла зі стану війни з країнами німецько-австрійського блоку; Німеччина і Австро-Угорщина зобов'язалися допомогти Центральній Раді відновити контроль над усією територією Української Народної Республіки; сторони відмовлялися від взаємних претензій на відшкодування збитків, спричинених війною, обмінювалися військовополоненими і зобов'язувалися відновити взаємні економічні відносини.

Скориставшись важким становищем Австро-Угорщини і її суперечностями з Німеччиною щодо польського питання, делегація Центральної Ради домоглася включення до території Української Народної Республіки Холмщини і Підляшшя, де проживало українське населення. Таємним протоколом передбачалося приєднання української частини Східної Галичини до Буковини і створення так званого Коронного краю, який мав би автономію у складі Австро-Угорщини.

У свою чергу, Центральна Рада та Генеральний Секретаріат давали згоду налагодити об'ємні поставки продовольства до держав Четверного союзу – в обмін на промислову продукцію [2, с. 44–47].

Таким чином, згідно із договором Центральна Рада погодилася на введення німецько-австрійських військ в Україну. Вітчизняний науковець А. В. Марчук зазначає, що введення на територію України військових формувань держав Четверного союзу не може розцінюватись як крок до встановлення австро-німецької окупації України. Введення армій здійснювалося на основі звернення української сторони, якій довелося політично та матеріально зацікавлювати союзників такою військовою операцією [4, с. 8–10].

Натомість зовсім іншої точки зору дотримується Д. Я. Бондаренко, який зазначає, що зобов'язання, взяті урядом Української Народної Республіки згідно з договором були нездійсненні: 60 млн пудів хліба необхідно було поставити до Німеччини та Австро-Угорщини, при цьому врожай складав 15 млн пудів. Тобто виконання умов договору фактично прирікало український народ на голод ціною збереження своєї влади. Проте, ні про який суверенітет України не могло бути й мови, оскільки окупаційна влада стала вводити свої військово-польові суди і поширювати свої накази серед населення [5, с. 221].

З огляду на вищезначене можна зробити висновок про те, що договір між Українською Народною Республікою і державами Четверного союзу носив суперечливий характер. З одного боку, Україна встановлювала вигідні зовнішньоекономічні відносини, не сплачувала контрибуції, одержувала деякі територіальні поступки. Військова допомога, надана Четвірним союзом Українській Народній Республіці, сприяла звільненню української території від більшовицької окупації.

Але, з другого, – позитивні його сторони дуже урізувалися насильно нав'язаними зобов'язаннями щодо поставки великої кількості продовольства. Дуже швидко допомога союзників обернулася для країни встановленням жорстокого режиму та втручанням німців та австрійців у внутрішні справи Української Народної Республіки. Окупаційна влада почала чинити свій суд над жителями України та хазяйнувала в окремих галузях господарства.

Політика співробітництва Центральної Ради із державами Четверного союзу понизила її авторитет серед населення та відштовхнула від неї мільйони людей і зрештою наблизила її власний кінець. 29 квітня 1918 р. за підтримкою німецьких військ відбувся переворот, який проголосив генерала П. Скоропадського гетьманом Української Держави. Своєю грамотою гетьман Скоропадський розпустив Українську Центральну Раду.

ЛІТЕРАТУРА

1. Терлюк І. Я. Історія держави і права України : навч. посіб. / І. Я. Терлюк. – К. : Атіка, 2011. – 944 с.
2. Хрестоматія з історії держави і права України. / В. Д. Гончаренко, А. Й. Рогожин, О. Д. Святоцький. – К. : Ін Юре. – 1997. – 800 с.
3. Ратушна О. М. Передумови і наслідки Брестського мирного договору між УНР та державами Четверного союзу [Електронний ресурс] / О. М. Ратушна, І. М. Стасюк. – Режим доступу : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/2853/1/16.pdf>
4. Макачук А. В. Правовий режим і юридичні наслідки перебування військових сил держав Четверного союзу на території України у 1918 році : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.01. «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових вчень» / А. В. Марчук. – К. 2013. – 20 с.
5. Бондаренко Д. Я. Украина в Брест-Литовских переговорах: историко-юридический аспект [Електронний ресурс] / Д. Я. Бондаренко. – Режим доступа : www.apdp.in.ua/v48/39.pdf

І.В. Болотний,

здобувач кафедри управління

та роботи з персоналом

Національної академії внутрішніх справ,

м. Київ, Україна

Керівник: доктор педагогічних наук,

професор А.О. Лигоцький

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Тенденції світових освітніх теорій щодо гармонізації структури європейської та вітчизняної систем вищої освіти початку ХХІ століття, зміна освітньої парадигми зі знаннево орієнтованої на особистісно орієнтовану до творчої діяльності та передбачення можливих наслідків майбутньої професійної діяльності підкреслює актуальність компетентнісного підходу (основна ідея неперервної освіти в країнах Євросоюзу) до професійної підготовки фахівців. Професійну компетентність досліджують О. В. Діденко, Дж. Равен, Т. Трегубенко, С. Т. Полторак та ін. Загальну проблематику професійної компетентності досліджували В. П. Беспалько, І. Д. Бех, О. І. Гура, І. І. Драч, О. А. Дубасенюк, теоретичні аспекти – А. Б. Мудрик, види професійної компетентності – І. О. Зимня, С. О. Демченко, Т. М. Мацевко, І. Б. Міщенко, Н. Г. Ничкало, Г. К. Селевко, В. А. Семиченко П. І. Третяков, В. В. Ягупов та ін., професіоналізм особистості – Н. В. Кузьміна, праксеологічні уміння майбутніх компетентних фахівців – В. К. Майборода, світовий та вітчизняний досвід – О. В. Овчарук, теорія і